

Fiskeridirektoratet

Deres ref.
24/1309

Vår ref.
2026/360-4

Saksbehandler
Maria Pettersvik Arvnes, 906 23 689

Dato
27.08.2026

Forslag til høringssvar – høring om forslag til forvaltningstiltak for høsting av hummer

Norges Fiskarlag viser til høring fra Fiskeridirektoratet om forslag til forvaltningstiltak for høsting av hummer, datert 29. mai 2026.

Hovedformålet med høringen er å justere målemetoden for hummer for å redusere usikkerhet ved høsting og kontroll, samtidig som det foreslås enkelte andre tiltak. Norges Fiskarlag støtter i utgangspunktet tiltak som bidrar til et tydelig, etterprøvbart og praktisk regelverk.

Samtidig mener vi at flere av forslagene går utover rene tekniske justeringer og reiser spørsmål som bør vurderes som del av en bredere gjennomgang av hummerforvaltningen. Fiskeridirektoratet viser selv til at denne høringen ikke innebærer en fullstendig gjennomgang av forvaltningen eller en samlet vurdering av bestandsstatus, og at en bredere gjennomgang eventuelt må komme senere.

Etter vårt syn taler dette for varsomhet med å gjennomføre nye og vesentlige reguleringsendringer nå. På bakgrunn av tilbakemeldinger fra vår interne organisasjonsmessige behandling har Fiskarlaget følgende merknader om enkeltspørsmål i høringen:

Behov for en helhetlig gjennomgang

Hummerforvaltningen har over tid blitt utviklet gjennom en rekke ulike tiltak, blant annet begrensninger i fisketid og redskapsbruk, minste- og maksimalmål og etablering av lokale hummerfredningsområder.

Samtidig registreres det positiv utvikling i forekomsten av hummer i flere områder. Det kan være som følge av positive effekter av hummerfredningsområder lokalt, men etter vårt syn er det viktig å unngå for enkle konklusjoner om hva som forklarer den samlede utviklingen.

Det har skjedd betydelige endringer i de kystnære økosystemene, herunder endringer i forekomst og sammensetning av andre arter. Utviklingen i hummerbestanden bør derfor vurderes i en bredere økologisk sammenheng, sammen med effekten av eksisterende reguleringer, endringer i fiskepress og andre faktorer.

Norges Fiskarlag har tidligere tatt opp utfordringer knyttet til hummerfredningsområder, blant annet faren for «bit for bit»-vern, ulik praktisering og risikoen for at yrkesfiskere fortrenses fra viktige fiskefelt også i fiske etter andre arter.

Det er derfor viktig at hummerfredningsområder, tekniske reguleringer, kontrolltiltak og øvrige begrensninger ikke vurderes isolert fra hverandre. Den samlede belastningen på yrkesfisket må inngå i vurderingen.

Før det innføres ytterligere vesentlige begrensninger, mener Norges Fiskarlag at det bør gjennomføres en helhetlig gjennomgang av hummerforvaltningen. Næringen og aktive yrkesfiskere må involveres reelt i dette arbeidet.

Fiskeridirektoratet foreslår flere tiltak. Under følger en kommentar til hver av dem.

Målemetode og minstemål

Fiskeridirektoratet foreslår å gå fra måling av hummerens totallengde til måling av ryggskjoldlengde.

Innspill fra våre lokallag viser noe ulike syn på behovet for endringen. Dagens målemetode er godt innarbeidet og fungerer etter mange fiskeres vurdering tilfredsstillende. Samtidig ser Norges Fiskarlag at måling av ryggskjoldlengde kan gi en mer entydig målemetode, redusere tvilstilfeller og gjøre kontrollen enklere.

Norges Fiskarlag kan på denne bakgrunn støtte overgang til ryggskjoldlengde. Det er imidlertid viktig at endringen i seg selv ikke brukes til å gjennomføre en vesentlig innstramming. En eventuell overgang må også følges av tydelig informasjon, gode illustrasjoner av hvordan målingen skal gjennomføres og god tilgang på egnet måleredskap.

Norges Fiskarlag har ikke vesentlige innvendinger mot et minstemål på 90 mm ryggskjoldlengde dersom den nye målemetoden innføres.

Maksimalmål

Norges Fiskarlag støtter ikke forslaget om å innføre et maksimalmål på 115 mm ryggskjoldlengde i hele landet.

Et nasjonalt maksimalmål innebærer noe vesentlig annet enn en teknisk overgang fra totallengde til ryggskjoldlengde. Det vil være en betydelig geografisk utvidelse av dagens regulering.

Etter vårt syn er det ikke tilstrekkelig begrunnet hvorfor samme maksimalmål skal være riktig for hele norskekysten. Det er regionale forskjeller i bestand, størrelsessammensetning, fiskepress, fiskeri og økosystem. Fiskeridirektoratet viser også selv til at det fortsatt mangler et godt tallgrunnlag for områdene nord for Vestlandet.

Innspill fra fiskere peker samtidig på god forekomst og rekruttering av hummer i flere områder. Det er også reist spørsmål om nivået på det eksisterende maksimalmålet i Skagerrak og om dette bør vurderes på nytt.

Norges Fiskarlag mener derfor at spørsmålet om maksimalmål må inngå i den helhetlige gjennomgangen av hummerforvaltningen. Her må effekten av eksisterende maksimalmål evalueres, samtidig som biologiske effekter, regionale forskjeller og konsekvensene for yrkesfisket vurderes samlet.

En bestand som utvikler seg positivt, må også kunne gi grunnlag for bærekraftig høsting og verdiskaping. God bestandsutvikling bør ikke automatisk føre til nye begrensninger uten at behovet og den forventede effekten er tilstrekkelig dokumentert.

Norges Fiskarlag ber derfor om at forslaget om et nasjonalt maksimalmål ikke gjennomføres nå.

Begrensning på antall teiner

Norges Fiskarlag støtter presiseringen om at adgangen til å høste hummer med inntil 100 teiner skal gjelde manntallsførte fiskere som høster med merkeregistrert fartøy for omsetning.

Dette tydeliggjør skillet mellom yrkesfiske og fritidsfiske og framstår som en hensiktsmessig presisering av regelverket.

Dybdegrense for krabbeteiner

Norges Fiskarlag er skeptisk til å gjeninnføre en generell dybdegrense for fiske med krabbeteiner.

Taskekrabbe fiskes også på grunt vann, og en generell dybdegrense kan derfor få direkte konsekvenser for et legitimt fiske etter en annen art enn den reguleringen er ment å beskytte. Det vil være uheldig dersom tiltak mot ulovlig hummerfiske samtidig vanskeliggjør et lovlig og bærekraftig yrkesfiske etter taskekrabbe.

Dersom Fiskeridirektoratet mener det er et særskilt problem med bruk av krabbeteiner til ulovlig hummerfiske eller til å beslaglegge attraktive hummerplasser før hummerfisket åpner, bør eventuelle tiltak målrettes mot dette problemet.

Innspill fra våre lokallag peker på at et alternativ kan være en kortere begrensning for bruk av krabbeteiner umiddelbart før hummerfisket åpner, fremfor en dybdebegrensning gjennom hele hummerfredningsperioden.

Norges Fiskarlag mener dette eventuelt bør vurderes nærmere i den videre prosessen. Dersom det innføres slike begrensninger, må manntallsførte yrkesfiskere som fisker taskekrabbe for omsetning med merkeregistrert fartøy unntas.

Vi mener ikke det foreligger tilstrekkelig grunnlag i denne høringen for å fastsette en bestemt nasjonal dybdegrense eller periode nå.

Fritidsfiske og redskapsbegrensninger

Dersom det vurderes ytterligere tiltak for å redusere fiskepresset på hummer, må fritidsfiskets samlede omfang inngå som en sentral del av vurderingen.

Fiskeridirektoratet viser selv til at data fra hummerfiskeregisteret tilsier at det i hovedsak er fritidsfiskere som står for det høye fiskepresset. Det vil derfor være lite treffsikkert dersom ytterligere reguleringer først og fremst reduserer mulighetene for et allerede strengt regulert yrkesfiske.

Vi har blant annet mottatt innspill om en svakhet ved dagens begrensning på fem teiner fra Telemark til svenskegrensen. Begrensningen gjelder innenfor grunnlinjen, mens det enkelte steder finnes aktuelle hummerfelt også utenfor grunnlinjen. Dette kan innebære at det i praksis fiskes med fem teiner innenfor og ytterligere fem teiner utenfor grunnlinjen.

Norges Fiskarlag mener Fiskeridirektoratet bør vurdere denne problemstillingen nærmere som del av en bredere gjennomgang av fritidsfiskets regulering.

Videre kunnskapsbehov og helhetlig forvaltning

Norges Fiskarlag mener det er behov for et bedre og mer oppdatert kunnskapsgrunnlag om hummerbestanden og det samlede uttaket, herunder fritidsfiskets omfang.

Det er samtidig viktig at hummerfredningsområdene ses i sammenheng med øvrige reguleringstiltak. Norges Fiskarlag er i utgangspunktet positive til målrettede tiltak for å beskytte hummerbestanden, men fredningsområder må ikke unødvendig fortrenge yrkesfiskere fra fiske etter andre arter.

Når nye fredningsområder, redskapsbegrensninger, størrelsesbestemmelser og andre tiltak vurderes hver for seg, er det en risiko for at man ikke får tilstrekkelig oversikt over den samlede effekten for fiskerinæringen.

Dette understreker behovet for en mer helhetlig tilnærming til framtidig hummerforvaltning.

Ikrafttredelse og videre prosess

Høringen ble sendt ut 29. mai med høringsfrist 28. august. En stor del av høringsperioden har dermed falt i sommerferien. Dette er uheldig i en sak hvor god involvering av aktive fiskere er viktig for å få fram praktiske erfaringer og konsekvenser av foreslåtte tiltak.

Det er særlig uheldig dersom vesentlige nye reguleringer deretter skal gjennomføres allerede til hummerfisket høsten 2026.

Norges Fiskarlag mener derfor at vesentlige nye reguleringsendringer ikke kan tre i kraft allerede til årets hummerfiske.

Vi oppfordrer i stedet Fiskeridirektoratet til å følge opp sin egen henvisning til behovet for en bredere gjennomgang av hummerforvaltningen.

En slik prosess bør blant annet omfatte:

- utviklingen i hummerbestanden og mulige årsaker til denne utviklingen
- effekten av eksisterende reguleringstiltak
- erfaringene og effektene av hummerfredningsområder
- samlet omfang av eksisterende og planlagte fredningsområder
- endringer i de kystnære økosystemene og betydningen av utviklingen i andre arter
- fritidsfiskets og yrkesfiskets samlede uttak og påvirkning
- regionale forskjeller langs kysten
- kontroll og etterlevelse av regelverket
- hvordan et bærekraftig yrkesfiske etter hummer kan opprettholdes og utvikles.

Yrkesfiskerne sitter på omfattende erfaringsbasert kunnskap om utviklingen i hummerbestandene og de kystnære økosystemene. Denne kunnskapen må brukes aktivt sammen med forskningsbasert kunnskap når framtidens hummerforvaltning skal utformes.

Norges Fiskarlag ønsker å bidra aktivt i en slik prosess.

Målet må være en hummerforvaltning som opprettholder og viderefører en positiv bestandsutvikling, samtidig som hummeren fortsatt kan være en høstbar ressurs og en viktig del av næringsgrunnlaget for kystfiskerne.

På denne bakgrunn ber Norges Fiskarlag om at forslaget om nasjonalt maksimalmål ikke gjennomføres nå, og at øvrige vesentlige endringer utsettes til de kan vurderes som del av en helhetlig og godt forankret gjennomgang av hummerforvaltningen.

Eventuelle tekniske endringer som gjennomføres må følges opp med tydelig veiledning, god informasjon og tilstrekkelig tid til tilpasning før regelverket trer i kraft.

Med hilsen
Norges Fiskarlag

Jan Birger Jørgensen

Maria Pettersvik Arvnes

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskrevet signatur.

Kopi: Nærings- og fiskeridepartementet, Havforskningsinstituttet, medlemslag